

CRONOLOGIA DEL TRANSPORT AL BARRI

- 1874** El març entra en servei el primer transport públic del barri, amb tracció a sang, que vol dir que era a força d'uns animals de tir, que va del port al carrer del Taulat amb Galceran Marquet, precedent del que va ser el tramvia de via ampla, número 36.
- 1881** Inici de la línia de tramvies Barcelona-Sant Martí-Badalona, passant pel carrer de Pere IV del barri. El servei es preveia que fos a vapor, però va acabar a tracció de sang.
- 1893** Aquesta línia passa a ser de vehicles de vapor, amb la qual cosa es guanya una hora en el trajecte.
- 1903** S'inicia l'electrificació d'aquest mateix servei.
- 1904** Una part d'aquests tramvies de via estreta amb origen a la plaça d'Urquinaona tenen el final al barri, amb sb el distintiu número 42.
- [1905]** Electrificació de la línia del tramvia 36.
- 1910** Inauguració de la línia Plaça d'Urquinaona-Cementiri Vell-Poble Nou, amb final al carrer de Wad-ras (ara Doctor Trueta). Anys després va ser el 41.
- 1916** Línia de *riperts* (cotxes amb animals de tir) Clot-Poble Nou. Anys després va ser la *Catalana*.
- 1923** Línia d'autobusos lletra B, Sants-Sant Martí. El 1938 va ser suprimida.
- 1941** La línia de tramvies número 52, que anava de la Bordeta a les Drassanes, és perllongada fins al barri i complementa la línia número 36 amb final al carrer del Taulat.
- 1942** El tramvia número 47 de les Corts arriba al barri i s'afegeix al número 41. Era la línia més llarga de Barcelona, seguida per poc pel 52. El 47 va tenir una vida molt curta: tres anys.
- 1948** Troleibús FD de Diagonal-Urgell (ara plaça de Francesc Macià) al barri, amb final davant de l'antic Ateneu Colón. Fou conegut com *la Gilda*, perquè es movia molt.
- 1951** Vaga als tramvies. Molt activa al barri (vegeu-ne l'apartat corresponent).
- Pas elevat al carrer de Pallars, per evitar el pas a nivell del tren al carrer de Pere IV.
- 1953** Línia de troleibusos FP de Rocafort-Av. Mistral al barri amb el mateix final que l'FD. Per les inicials FP, fou conegut pels benparlats com a *Felipe i*, pels més barroers, com a *Fill de Puta*. L'any següent, l'inici de la línia va ser a Rocafort-Provença.

- 1955** El 41, que, després d'haver-se suprimit el 40 de Sant Andreu i el 46 d'Horta, era el darrer dels de via estreta, a part dels de Badalona, és substituït pel de via ampla número 53, que va de la plaça de Tetuan al barri. Pel seu origen se'l coneix com *el Moro*.
- 1956** Els tròleis FD i FP tenen l'origen i el final al carrer de la Llacuna, davant del Cànem.
- 1961** Els pocs tramvies de via estreta subsistents, el 70 de Badalona, el 71 de Sant Adrià i el 42, varien l'origen de Trafalgar-Bruc a l'estació del Nord, a l'avinguda de Vilanova.
- 1962 L'FD i l'FP (aquest només parcialment) són canviats per autobusos.
- 1964 Nous canvis. L'FD passa a ser l'autobús número 6, i l'FP, el número 41.
- 1965 El tramvia número 53 és allargat pels dos extrems. Va del carrer de Rogent al barri del Besòs. Tres anys després i amb només tretze de vida, és anul·lat.
- Són suprimits els tramvies de via estreta. El darrer servei del 70, Barcelona-Badalona, amb pas pel barri, el cobreix un autobús. El del barri, fins a les cotxeres de Pere IV, ostenta el número 42. Després s'allarga fins al Bon Pastor.
- 1965 Anul·lat el tramvia número 36. El seu trajecte inicial de Pla de Palau al Poble Nou el fa el 52.
- 1967 Curta vida per al nou servei del tramvia 52, que és substituït per l'autobús 36. Aquest autobús actualment fa el recorregut Paral·lel-Pont del Dragó.
- L'autobús número 6 és allargat fins a les Corts, amb la qual cosa recupera, vint-i-dos anys després, el recorregut de l'antic tramvia 47.
- 1968 Coincidint amb l'anul·lació del 53, l'autobús 41 és allargat i passa a fer el recorregut de Diagonal-Urgell al barri del Besòs. El 42 va de la plaça de Catalunya a la Verneda.
- 1971 El 18 de març desapareixen del tot els tramvies a Barcelona, s'escull aquesta data per ser el sant de l'alcalde Porcioles.
- Inauguració de la línia d'autobusos Virrei Amat fins al Bogatell. Posteriorment, fins a l'Hospital de Nostra Senyora del Mar.
- 1972 A causa de la modificació del trajecte de l'autobús número 40, ara passa parcialment pel barri.
- 1974 Incendi en la construcció del túnel de la línia IV del metro, sota el pas a nivell del tren, a l'avinguda d'Icària. Aquest fet retarda encara més l'arribada d'aquest servei.

- 1977 La línia 4 del metro arriba al barri amb la inauguració del tram Barceloneta-Selva de Mar.
- 1980 La popular *Catalana* deixa de funcionar. El seu lloc l'ocupa el microbús número 92. En principi, el seu servei va del barri a l'Hospital de Sant Pau.
- 1982 el metro s'allarga, d'una banda, de Selva de Mar a la Pau i, de l'altra, de Guinardó a Via Júlia.
- 1985 La línia 4 del metro torna a créixer, de La Pau a Pep Ventura (Badalona).
- 1988 Pel tall de diversos carrers, el 92 ha de fer diversos canvis de trajecte.
- 1996 El microbús 92 passa a ser autobús i arriba fins a l'Hospital del Mar.
- 2002 Fusió entre les línies 92 i 25. El 92 arriba fins a Gràcia passant per Penitents i Vallcarca.
- El tram de la línia 4 del metro La Pau-Badalona passa a ser prolongació de la línia 2.
- 2003 Entra en servei la nova estació El Maresme-Fòrum, entre Selva de Mar i Besòs Mar.
- 2004 Inauguració del trajecte T4 del Trambesòs. El nou tramvia que va del Zoo a Sant Adrià, passant pel barri.
- 2006 Nou ramal del Trambesòs, la línia T-5. Va de la plaça de les Glòries a Badalona.
- Nova línia d'autobusos, número 26: Vilapiscina-Cementiri del Poblenou.
- L'autobús 14 de la Bonanova és allargat fins al cementiri del Poblenou.
- El bus 92 torna ha patir variacions. Es crea una línia complementària: la 192.
- 2007** El metro deixa de funcionar temporalment entre les estacions de Vila Olímpica i Besòs Mar, per millores a la xarxa. El tram suprimit és cobert per autobusos llançadora.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

AHPN. *De la tartana al metro. Història del transport públic al Poblenou*. Arxiu Històric del Poblenou, Barcelona 1985.

ANDREU, MARC ET AL. *La ciutat transportada*. TMB. Barcelona, 1998.

SALMERÓN, CARLES. *El metro de Barcelona. Història del ferrocarril metropolità de Barcelona*. («Els trens de Catalunya», vol. 16 i 17).

Terminus. Barcelona, 1992.

TMB. *Síntesis històrica del Metro de Barcelona*. Barcelona, TMB, 1989.

AGENDA ARXIU 2006-2007

- 09.09.06. Coincidint amb la Festa Major del barri, l'Arxiu inaugura l'exposició «Fet al Poblenou, d'un gafet a un avió» al Centre Cívic de Can Felipa.
- 30.09.06. Acte de cloenda de l'exposició «Fet al Poblenou» amb una visita guiada per a alumnes de màster de geografia i història de la Universitat de Barcelona.
- 28-29.10.06. Es fa una sortida a Salàs de Pallars i s'hi visita la barberia, el cafè, la farmàcia i la botiga, testimonis d'un passat no tan llunyà. De tornada a Barcelona, es visita el castell de Montsonís.
- 20.12.06. Presentació del número 11 de la revista *Icària*, a càrrec de la periodista i veïna del barri Maria Favà.
- 20.12.07. Es fa l'assemblea anual de socis.
- 20.05.07. L'Arxiu participa a la 29 Fira d'Artesans i Entitats celebrada a la rambla del Poblenou, dins del conjunt d'actes programats de les Festes de Maig del Poblenou.
- 20.05.07. Es presenta la bossa elaborada a partir de la pancarta de l'exposició «Fet al Poblenou».
- 26.06.07. Conferència de cloenda del curs 2006-2007 de les aules d'extensió universitària Endavant Sant Martí, a càrrec dels membres de l'Arxiu Nicasi Camps i Jordi Fossas.

Inauguració de l'exposició «Fet al Poblenou».

L'Arxiu a les Festes de Maig.